

Haapsalu linna ehituspoliitikast 2005–2008

Ei pea olema asjatundja linna finantsprobleemides, et mõista, kui väikesed olid ja on linna enda rahalised võimalused, katmaks linna vajadused kogu infrastruktuuri korrastamiseks ja ehitamiseks.

Kui vaadata linna viimase kolme aasta keskmist investeerimise võimekust, on selleks olnud 4–5 miljonit krooni aastas. Siia võib lisada umbes sama suurusjärgus sihtotstarbelist riigi abi, mida võib tarvitada vaid seal, kuhu riik selle suunab. Piltlikult öeldes on linna enda aastane investeerimise võimekus võrdne 200 meetri Posti tänava lõigu täieliku renoveerimise (koos kommunikatsioonidega) maksumusega.

Kuna linna laenukoormus oli juba 1990. aastail maksimumi lähedane, tuli leida muid võimalusi, kuidas edasi liikuda.

Jooksva aastakümneni alguses, kui oli teada, et ka Eestile hakkavad avanema rahastamisprogrammid, oli selge, et linna arengutempo ja edukus hakkab sõltuma sellest, kui edukad ollakse neist finantsprogrammidest raha taotlemises. Suund tuli võtta sellele, et oma raha tuleks võimalusel kasutada vaid abiprogrammide omafinantseeringu tagamiseks.

Sisult tähendanuks see linna poolse krooni võimendust 5–7 korda, olenevalt omaosaluse protsendist. Tavaliselt on see 15–20. Selles suunas hakati tegutsema.

Kui ühelt poolt tundusid võimaliku abiraha suured summad ahvatlevad, siis teisest küljest tuli nende taotlemiseks teha suur ja mahukas ettevalmistustöö mitmesugustele kriteeriumitele vastamiseks. Haapsalu linna puhul tuli kõigepealt ette valmistada hulk mahukaid strateegilisi arengudokumente, nagu linna arengukava, üldplaneering, rannalade arengukava.

Nende dokumentide olemasolu ja neile toetumine rahastamistootlustes oli vältimatu kriteerium, et taotlus võiks üldse

Objekt	Euroraha (mln)	Teostus
Haapsalu piiskopilinnuse I ja II etapp	15	2005–2008
Lasteaia Pääsupesa renoveerimine	3,6	2006
Haapsalu linnastaadioni renoveerimine	9,6	2008
Kultuurikeskuse renoveerimine	35	teostamisel
Promenaadi heakorastamine	50	teostamisel
Haapsalu universaalspordihall	15	2009–2010
Lasteaia Vikerkaar renoveerimine	6,9	2011

kvalifitseeruda.

Rahastamistootlustes ise on kujutanud endast tihtilugu mahukaid, 100–200leheküljelisi, keskmise romaani mõõtu välja andvaid dokumente. Taotlused on nõudnud koostajailt nii spetsiifilisi teadmisi rahastatavast objektist kui ka projektkirjutamisest kui tegevusalast üldiselt.

Kuidas on projektide kirjutamine linnavalitsusel 2005–2008 õnnestunud, sellest annab lühikese ülevaate alljärgnevalt loetelu suuremaist eurorahaga seotud projektidest, millele me oleme saanud positiivse rahastamisotsuse.

Objektide koguväärtus on 135 miljonit krooni. See on summa, mis võrdub umbes 27 aasta linna enda aastase investeerimise võimekusega. Nagu ütlesin, käib nn eurorahaga kaasas omafinantseerimise kohustus, mis on Haapsalu puhul vähemalt 20 miljonit krooni.

Tegelikult peab linn välja käima suurema summa ja eelkõige kultuurikeskuse projektiga seonduvalt. Nimelt on kultuurikeskuse täieliku renoveerimise kogumaksumus ligi 70 miljonit krooni, seega poole rohkem, kui selleks eraldati Euroopa raha.

Võib muidugi küsida, miks peame kultuurikeskuse täiesti renoveerima, kui see nii kallis on. Selgituseks peatun nn terviklahenduse printsiibil.

Esiteks on euro raha taotlemisel nõue, et rahastatav objekt renoveeritaks täiesti. Muidu rahastamist üldse ei toimu. Samal ajal on eespool nimetatud põhimõte olnud ka linnavalitsuse tegevuse üks juhtimõte, sest pikemas perspektiivis säästab see raha.

Kahjuks ei ole olnud võimalik terviklahenduste printsiipi kasutada maksimaalselt, sest linnale kuuluvad ehitised on suures osas amortiseerunud ja igal pool on midagi, mis nõuab hädapärast remonti. Nii olemegi igal aastal teinud eri mahuga töid 15–20 objektil, kuid keskendunud 1–2 objektile, et see täiesti korrastada.

Meil on õnnestunud viimasel kolmel aastal renoveerida oma hooneid sellise tasemeni, et lähiaastail sinna suuri kulusi tegema ei pea. Pean muu hulgas silmas linna kolme las-

teaeda ja vastvalminud lasteraamatukogu.

Linn on ehitustegevuses viimasel kolmel aastal keskendunud objektidele, kus oleme saanud kasutada nii Euroopast kui ka riigilt tulevat raha ja üritanud vähemalt 1–2 objekti aastas võimaluste kohaselt täiesti korrastada.

„Kuhu jäävad siis korras kõnniteed ja tänavad?” pahandavad paljud linnakodanikud. Sellele küsimusele vastates tuleb nimetada nn euro raha süsteemi ainsat puudust. Nimelt ei Euroopa rahastamismeetmed ega riik toeta linna kõnniteede ja tänavate renoveerimist. Kõik selle valdkonnaga seonduv tuleb linnal teha oma rahaga.

Kuna Euroopa abiprogrammid ei kesta igavesti (seniste abiprogrammide periood lõpeb 2013), oleme olnud valiku ees, kas kasutada linna enda raha eurorahaga teostatavate projektide omafinantseeringutega seonduvate kohustuste täitmiseks või oleksime pida-

nud tegelema objektidega (teed ja tänavad, suurel määral ka koolid), mis on küll ülimalt tähtsad, kuid mida saab teostada vaid oma rahaga.

Viimane suund oleks tähendanud 135 miljonist kroonist äraütlemist, sest kahel suunal tegutsemiseks ei oleks ressursse jätkunud. Ilmselt oleks see olnud andestamatu viga, sest praegu tehtavaid hädavajalike kulutusi linnaasutuste korrastamisel ja linnakeskkonna kujundamisel (linnus, promenaad) oleksime saanud oma jõududega teostada umbes 15–20 aasta jooksul.

Tahan öelda, et kogu praegune Haapsalu linna ehitustegevus on üles ehitatud sellele, et kasutada ära rahalised võimalused, mida pakub meile Euroopa Liit. Püüame viia kogu linna infrastruktuuri samale tasemele, nagu see on mujal Euroopas. Oma jõududega oleks see ilmselgelt võimatu!

Toivo Hein
Aselinnapea ehituse ja planeerimise valdkonnas

Linnavalitsus ootab ettepanekuid haridus- ja kultuuritegijate tunnustamiseks

Linnavalitsus ootab linnakodanike ettepanekuid haridus- ja kultuuritöötajate kohta, keda tunnustada aunimetuse või preemiaga. Haridus- ja kultuuripreemiaid antakse välja, et tunnustada selles valdkonnas töötavaid isikuid ja asutusi, kelle töö, tegevus ja isiklik eeskujud on oluliselt mõjutanud Haapsalu haridus- ja kultuurielu ning asutuste arengut.

Aunimetust „Haapsalu aasta õpetaja” antakse ühele varasemal aastail silma paistnud ha-

ridustöötajale, kes on pälvinud oma õpilaste, lapsevanemate, kolleegide ja ka üldsuse lugupidamise ning kelle tegevus on positiivselt mõjutanud Haapsalu linna haridusarengut.

„Haapsalu kultuuritegija” aunimetust antakse kultuuritöötajale, kes on pälvinud nii kultuuriavallikkuse kui ka kolleegide lugupidamise ning kes on silmapaistvalt hästi esinenud erialastel konkurssidel. „Haapsalu kultuuritegija” aunimetust antakse kultuuritöötajale, olenemata tema viljeldavast valdkonnast (kirjandus, muusika, fotograafia, tants jms). Üksikisikuile antavate aunimetuste kõrval jagab linnavalitsus ka preemiaid.

Preemiad „Haapsalu hariduse edendaja” ja „Haapsalu kultuurielu edendaja” antakse haridus- ja kultuuritöötajale või asutustele, kes on edukalt ellu viinud linnale olulisi haridus- või kultuuriprojekte ning aidanud kaasa linna haridus- ja kultuurielu arengule.

Preemia „Haapsalu säravaim kultuurisündmus” antakse aga inimesele või asutusele, kes on Haapsalus ellu viinud üle-eestilist või rahvusvahelist tuntuks kogunud projekti, avaldades sellega suurt mõju ka Haapsalu kultuurielu arengule.

Ettepanekuid tunnustuste jagamiseks ootab Haapsalu linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond 15. jaanuarini 2009. Lisainfo maire.uusen@haapsalulv.ee või tel 472 5349.

Vapimärgi ja aukodaniku kandidaadid

Linnavalitsus ootab linnakodanike ettepanekuid isikute kohta, kellele anda Haapsalu linna vapimärk ja aukodaniku aunimetust.

Vapimärk antakse isikule Haapsalule osutatud eriliste teenete eest. Haapsalu aukodaniku aunimetust antakse linna erilise austusavaldusega Eestis kodanikele või välismaalastele. Vapimärgi ja aukodanike aunimetust andmise taotlus peab sisaldama: — vapimärgi või aunimetuse saaja isikuandmeid

— tegevusala
— teenete loetelu.

Ettepanekud kandidaatide kohta saata või tuua Haapsalu linnavalitsusse (Posti 34, Haapsalu) hiljemalt 1. jaanuariks 2009.

Haapsalu vapimärki antakse 1997. ja aukodanike aunimetust 1995. aastast.

Lisainfo: Maire Uusen, kultuuritöö spetsialist, maire.uusen@haapsalulv.ee, tel 472 5349